

HISTÓRIA

OBCE BENIAKOVCÉ

* OD NAJSTARŠÍCH
ČIAS PO SÚČASNOSŤ

Miestny národný výbor v B e n i a k o v c i a c h

Stručná história obce od najstarších čias po súčasnosť.

Vážení spoluobčania !

Civilizácia a moderný spôsob života preniká na dedinu tak mohútne, že pri pozorovaní tohto tempa zabúdame na tradičné, kultúrne bohatstvo minulých generácií, ktoré sa v modernom svete pomaly strácajú. Zvykli sme si zavrhovat' javy minulosti a so zatracovaním feudálizmu a kapitalizmu niekedy zatracujeme prvky pokrokové, prvky ľudové ako by sme zabudli, že pracujúci ľud nebol nositeľom ani feudálnych ani kapitalistických ideológií, ale bol ujarmený týmto režimom a tým, že stal antagonistom s nositeľmi vykorisťovateľských tendencií, tvoril a vytváral hodnoty pokrokové, krásne a večné.

Nad týmito pokrokovými myšlienkami, nad tým čo náš ľud v minulosti vytvoril, chceme sa v tomto krátkom prehľade dejín našej obce Beniakovce pozamyšľat'. Pri rekonštrukcii histórie opierame sa o záznamy v našej obecnej kronike, ktorú nemal každý možnosť prečítať, alebo aspoň do nej nahliadnuť. Zo širokých záznamov obecnej kroniky, vyberáme iba najpodstatnejšie javy a udalosti, aby sme ukázali, že naša obec svojim hoci skromným podielom prispieva do našej národnej histórie, ba v niektorých obdobiach bola vzorom pre mnohé okolité obce.

Rok 1981 je pre celú našu socialistickú spoločnosť rokom 36.výročia oslobodenia našej vlasti slávnou Sovietskou armádou spod fašistickej nadvlády. Konal sa XVI. zjazd našej strany, oslavili sme 60.výročie založenia KSČ a za niekoľko dní uskutočnia sa všeobecné voľby do všetkých zastupiteľských zborov. Pri tejto

príležitosti by sme vás chceli oboznámiť s históriou obce. Jednou z mnohých akcií, ktoré zložky NF pod vedením ZO KSS, MNV v Beniakovciach uskutočňujú, je aj vydanie spravodaja, ktorého cieľom je priblížiť vám históriu obce, oboznámiť a poinformovať vás o jej perspektívach, o tom, aký bude náš spoločný budúci život. Je vrúcnyim želaním všetkých, čo sa podieľali pri spracovaní tohto materiálu, aby každý občan si ho starostlivo preštudoval a porovnal život v minulosti a dnes. Boli by sme nevďačnými synmi dnešnej našej spoločnosti, keby sme jej nepredložili históriu, život našich predchodcov, starých predkov a nezmienili sa o pôvode nášho ľudu zoskupeného okolo jednej spoločenskej jednotky v politickej obci. Patríme v tomto ohľade medzi najkultúrnejšie národy nie len Európy, ale aj sveta. Nie každá politická obec pristúpila v roku 1934 k založeniu obecnej kroniky a k písaniu dejín obce pre poučenie budúcich pokolení. Naša obec patrila medzi tie, ktoré začali písať obecnú kroniku od tohoto nariadenia.

Aj po roku 1945 napriek iným dôležitejším a vážnejším problémom nášho verejného života a kedy aj života našej obce a ľudí v nich nezastavila sa činnosť v písaní obecnej kroniky. Toto nám umožnilo napísať históriu našej obce od najstarších čias a priblížiť ju dnešku.

Archeologické dôkazy tvrdia, že obec bola neolitickým sídliskom s bukovohorskou kultúrou, o čom už hovoria nálezy v pozostalosti bývalého učiteľa v obci A.Chalupku. O tom však nižšie k obci prináleží osada Podhora, ktorá pozostáva z troch domov. Spolu tam žije päť rodín s počtom obyvateľov 15. V blízkosti našej obce je Zelený dvor rekreačno-zábavné stredisko mesta Košíc.

Keltské osídlenie zasiahlo aj východné Slovensko a konkrétne aj územie Košickej kotliny, ako o tom svedčia

nálezy keltskej kultúry z Košíc, Sene, Kechneca, Barce, Beniakoviec i Rozhanoviec. Už od najstarších čias viedla údolím Hornádu dôležitá cesta od juhu na sever ku Košiciam, ktorá pri Košiciach prechádzala k rieke Toryse a popri rieke Toryse smerovala ďalej do Poľska. Po tejto ceste prenikali v období VII. VIII. storočia naši predkovia, slovanské kmene, a po týchto cestách prenikali aj Avari a to z južných krajín na sever, keď sa usadili na území Košickej kotliny medzi obcou Seňa a Košicami, že sa nezastavili na tomto spomenutom vymedzenom území, ale prenikli aj do údolia rieky Torysy, ako o tom svedčí aj v Lemešanoch objavený a identifikovaný avarský hrob.

Vráťme sa však k vlastnému historickému popisu našej obce Beniakovce.

Beniakovce vznikli ako si to v našej histórii bližšie a podrobnejšie objasníme len po roku 1270. Naša obec vznikla na pôvodnej rozsiahlej zemi Rašovík /dnes/ Hrašovík, ktorú dostal darom kráľovský stotník - magister Rejnold v roku 1270 od uhorského kráľa Štefana V.

Po tejto všeobecnej histórii, týkajúcej sa nášho okolia, rájónu v dolnom toku rieky Torysy prikročíme k vlastnému popisu histórie obce Beniakovce, pokiaľ o nej máme zachované hodnoverné dokumenty.

V roku 1379 viedol sa spor o hranice medzi mestom Košicami a pánmi z Rozhanoviec, v ktorom spore sa jednalo o určenie hraníc medzi Rašovíkom a mestom Košicami. Treba povedať, že v tomto čase ešte obec Košická Nová Ves neexistovala a tak Košice boli bezprostredným susedom obce Rašovík. V archíve mesta Košíc sa zachovala originálna listina z roku 1379 palatína z Gary, z ktorej sa dozvedáme, že páni z Rozhanoviec predložili privilegovanú listinu kráľa Štefana V. z roku 1270 o podarovaní im zeme Rozha-

noviec ležiacich v Abaujskej stolici. Vytýčené boli aj nové hranice mesta Košíc na východe a prvá hranica sa začínala na juhu pri olšvarskej ceste odkiaľ smerovala severným smerom až po hranice Budimíra. Z uvedeného jasne vyplýva, že Beniakovce vznikli len po roku 1270 na pôvodnej zemi Rašovík.

Ako prvý doklad vôbec pre dnešný názov dediny Beniakovce poznáme len z roku 1379, ale dedina už existovala dávnejšie pred tým a vystupovala len pod rôznymi názvami.

Roku 1351 Beňadik, syn komesa Mikuláša z Kemeje dal polovicu dediny Beniakoviec na päť rokov do zálohy Ladislavovi, synovi Lenkusa - syna Poosa z Kendic. Druhá polovica Beniakoviec však ostala v rukách potomkov Mikuláša z Kemeje.

Za portálného súpisu Abaujskej stolice z roku 1427 Beniakovce /Benek/ patria Vavrincovi z Beniakoviec a bolo tam 8 port. Páni z Kendic majú však istý vzťah k Beniakovciam, lebo roku 1535 po smrti zemanov Erazma z Kendic a jeho brata Alberta, kráľ Ferdinand dáva časť Beniakoviec mestu Prešovu.

Za portálného súpisu Abaujskej stolice v roku 1553 bolo v Beniakovciach 8 port, ktoré patrili mestu Prešovu. Za súpisu domov Abaujskej stolice v roku 1598 bolo v Beniakovciach 30 domov, ktoré patrilo už Štefanovi z Batora a zemanom.

V roku 1535 zo spomínaných dvoch poddaných v Beniakovciach mal jeden bezpečne osobné medzo slovenského pôvodu. Podľa desiatkového registra z roku 1565 tu bolo 14 sedliakov a dvaja želiari, ktorí mali tieto osobné mená. Dvakrát Kyraly, Bartok, 2x Byrochka, Koba, Plaktho, atď. Sú to všetko osobné mená slovensko-maďarského a neistého pôvodu. Podľa všetkého v druhej polovici XVI. sto-

ročia bolo v obci zmiešané obyvateľstvo. /slovensko-maďarské/. V prvej polovici XIV. storočia pri vzniku samej obce Beniakovce môžeme smelo tvrdiť, že to bola slovenská dedina o čom svedčí v prvom rade jej pôvodný slovenský názov ako /Slovenská Ves/. V XVII. a XVIII. storočí sa Beniakovce stavajú opäťovne prevažne slovenskou dedinou. V roku 1896 sa spomína v Beniakovciach drevený luteranský kostol a v prvej polovici XVIII. storočia patrili luteráni z Beniakoviec do Slovenskej evanjelickej cirkvi. Títo prevahu slovenského obyvateľstva potvrdzuje aj zloženie obyvateľstva roku 1746 a to vyjadrené tak istou náboženskou príslušnosťou; v obci bolo 18 rím. katolíkov, 4 grekokatolíkov + 12 luteránov + 12 reformovaných, 39 detí a jeden bez vyznania.

Názov "Beniakovce", ľudove /Beňakouce/ pochádza od osobného mena Beňadik. Osobné meno Benak vzniklo ako skrátka osobného mena Beňadik, český Benedik, ako napríkl. české osobné meno Barták, Řehak a pod.

O tom, že v Beniakovciach a na okolí bol názov dediny slovenský, svedčí aj tá skutočnosť, že rok 1773 nemecky názov pre dedinu je v listine uvádzaný ako "Bena-kuetz", zrejme vtedy prevzatý zo slovenského názvu, v časech, keď v Košiciach prevládal nemecký živel a došlo aj k čiastočnému osídleniu nemeckými osadníkmi susedných obcí.

Na koniec tejto našej skromnej histórie najstarších čias obce treba uviesť a konštatovať, že pri dolnom toku rieky Torysy bývali v XI. a XII. storočí, keď prišli na toto územie maďari už obyvatelia slovenského pôvodu, predkovia dnešných východných Slovákov.

Udalostí v živote obce za čias kapitalistického režimu: Už sme uviedli na inom mieste, že v obci bola poľnohospodárska výroba jedinou a hlavnou živiteľkou našich ľudí.

V obci sa dobre darilo rastlinnej výrobe vzhľadom na jej podo-
ženie v údolí rieky Torysy, keď ani v živočíšnej výrobe na-
ši malí strední roľníci /pred tým urbanisti/ nijako ne-
zaostávali/. Chov dobytky, hydiny a oviec bol práve ta-
kým dobrým prameňom príjmov našich ľudí ako vypestovanie
kvalitnej zeleniny. Všetky prebytky našich poľnohospodá-
rov sa speňažovali v neďalekom meste v Košiciach.

V roku 1828 bolo sčítanie ľudu v uhrah a pri tomto
v našej obci je vykazovaných 236 obyvateľov slovenskej ná-
rodnosti /rečí/, miešaného vierovyznania. V obci bolo nie-
koľko židov, ktorí mali v blízkej obci Rozhanovce svoje
stredisko /aj rabinskú školu a rabina/. Bolo to preto, že
do roku 1842 nemali židia práva pobytu v Košiciach.

V čase medzi rokmi 1832 - 1836 boli vydané urbarské
zákony, v ktorých sa podporovala myšlienka slobody a sa-
mostatnosti našich ľudí roľníkov - urbárov, takto podda-
ných a závislých na svojom súčasnom zemepánovi.

Urbaristi boli poddaní ľudia, majetkové usporiadanie
urbarialistov znamenalo vykrojiť pre bývalých urbarialis-
tov z majetku zemepána takúto výmeru pôdy: oračiny, lúk a
pasienkov, ktorú doteraz prakticky len užívali. Bola sta-
novená povinnosť odpracovať želiari 12 dní ročne na ma-
jetkoch zemepána. Z toho vyplýva, že zemepán mal právomoc
nad poddanskou obcou a takou bola aj naša obec. Prínále-
žala mu aj sudcovská moc a to nie len vo vlastných sporo-
vých záležitostiach, ale zasahovala do akéhokoľvek súk-
romného života svojich poddaných. Niektorí zemepáni mali
aj "právo meča" a to na základe osobitnej právomoci da-
nej im kráľom. Už roku 1868 vyšiel síce národnostný zá-
kon, schválený peštianskym parlamentom a z podnetu ma-
ďarského štátnika Františka Deáka.

Slovenský ľud sa vždycky bránil silnej maďarskej
egemónii, čoho dôkazom je už urbanovské povstanie v r.1848.

Napriek rôznemu útlaku ostal náš ľud verný a oddaný svojej materisnej reči, nepodliehol národnostnému útlaku. Za to patrí vďaka nášmu dedinskému ľudu a jeho svojskému národnému uvedomeniu. V tejto dobe veľmi ťažko žili naši predchodcovia a už v prvom roku prvej svetovej vojny hlavne ženy znášali ťažké útrapy vojny, museli nahradzovať mužov v domácnostiach, na poli, v lesoch atď. Po skončení prvej svetovej vojny boli pomery na úradoch všetkých stupňov veľmi zložité. Veď Slovákov v administratívnych úradoch takmer nebolo.

Ešte sa povojnový život ani nerozbiehol a v Maďarsku odstúpila Karolyiho vláda a nastala orientácia k robotníckej internacionále. Bola vytvorená Maďarská republika rád. Zostavila aj československý komunistický výbor vedený voj. npor. Janouškom. Maďarská ČA obsadila územie Košíc, Prešova a okolia. V Prešove vyhlásili 16. júna 1919 Slovenskú republiku rád. Dňa 13. júla 1919 československé vojsko usporiadalo bál v škole, pri čom sa ukázalo, že naši občania ho milo prijali bez akýchkoľvek nedorozumení. Po vzniku ČSR začal veľký rozmach našej obce. Roľníci si budovali nové murované obytné domy a iné stavby. Taktiež spoločne bez akýchkoľvek podpor vybudovali v r.1925 modlitebňu Modrého kríža a rim.-kat. kostol v roku 1927, železobetónový most cez rieku Torysu a v roku 1931 ev.av. ľudovú školu. Elektrifikácia obce bola prevedená v roku 1931.

Mníchovským diktátom západných mocností a hanobou, zradou kapituláciou domácej buržoázie bola Československá republika oklieštená o jednu tretinu svojho územia. Zbytok územia sa rozpadol na federáciu troch nesúdržných územných celkov - Čiech a Moravy, Slovenska a Zakarpatskú ukrajinu. To bol počiatok konca československej štátnej samostatnosti. Zatiaľ čo Čechy s Moravou a Severozápadným Slovenskom bralo Nemecko s Poľskom južné oblasti Slo-

venska a časť Zakarpatskej ukrajiny sa dostali do záujmovej sféry Hortyho mocenských plánov.

Počas vojny nemali ľudia na rižiacich ustlané. Biedy bolo viac ako vody v našej Toryse. Najmä priemyselného tovaru sa nedostávalo, predovšetkým šatstva a obuvi. Rok 1941 sa stal príležitosťou pre roľníkov, nakoľko sa začalo s reguláciou rieky Torysy. Prevažná väčšina našich ľudí žila z poľnohospodárstva. Pravda, blahobytné sa nežilo. Výber nebol veľký: cupa, halušky, varené zemiaky, čierny chlieb, slanina a iné. Mäso len zriedka. Aby bola zachovaná politická rovnováha, bol utvorený "Slovenský národný výbor", v ktorom boli zastúpené všetky vrstvy po stránke majetkovej, náboženskej a politického presvedčenia, takže aj v tých ťažkých časoch žiadne trenice nenastali. Najviac nás ťažila strata Košíc, od ktorých nás delila štátna hranica a preto naši občania mohli speňažiť poľnohospodárske výrobky až v Prešove. Rok 1940 bol veľmi mokrý, takže úroda bola len asi 50%-tná s priemerných úrod, čo veľmi ťažilo najmä chudobnejších občanov. Jarné vody zvířli hladinu Torysy tak vysoko, že l'ady narážali do mostových nosníkov a bola obava, že sa zastavia na moste a strhnú ho z pilierov. Pri regulácii Torysy veľký breh dosahoval toho času od dna koryta Torysy 16 m výšku a bol vzdialený od najbližšieho rodinného domku Adama Dzúrika už len 25 krokov. Pri tejto regulácii bolo zamestnaných cca 30 robotníkov a 10 povozníkov. Mechanizačné prostriedky neboli. Vedúci stavby bol Ing. Ivan Birkut, priamy dozor mali Zoltán Tatranský a Jozef Gašpár. Keďže niektoré potravinové články boli pridelované cez obchody v našej obci, obchod nebol, občan Matka Ondrej zriadil si obchod vo vlastnom dome a tým veľmi pomohol v zásobovaní niektorých článkov, nakoľko do Prešova bolo ďaleko cca 30 km. 15.12.1941 bola evanjelická škola odevzdaná do užívania obce podľa zákona 308/40 a bola premenovaná na

Štátnu ľudovú školu. Ešte v roku 1935 noviny "Slovenský východ" /denník v Košiciach/ uvádzal, že obec Beniakovce, je najporiadnejšia obec celého kraja a snáď aj celej krajiny. Nemajú tu hostinec, dlhé roky tu nebol exekútor a obyvatelia vzorne plnia svoje povinnosti voči obci a štátu. Na konci roku 1944 všetci chlapi z obce sa zúčastnili pri kopaní zákopov na vinici a pre túto prácu podarilo sa ich zachrániť pred transportovaním do Nemecka čo mali vykonať gardisti v noci z 31.12.1944 na 1.1.1945. Potom mali zobrať chlapov nemeckí vojaci, ktorí boli v obci, ale tí po polnoci skoro nad ránom dali vybubnovať, že behom jednej hodiny ak nebude na ortskomande 5 kráv, 10 ošípaných, 100 sliepok, 50 kg masla, vajcia a mlieko, vystahujú celú dedinu. Ľudia zo strachu niesli čo mali a behom jednej hodiny splnili požiadavku fašistických votrelcov. Napätie však trvalo naďalej, lebo fronta z Dargova sa ešte nepohla a štyria nemeckí vojaci ostali ešte ubytovaní u občana Ondreja Beňu, preto sme sa ešte stále schovávali po skupinkách. Z 18. na 19. januára 1945 nastal silný výbuch, že sa až zem zatriasla, vedeli sme, že železobetónový most v obci bol vyhodенý do povetria. Pri výbuchu boli poškodené okolité domy ba dokonca dom občana Jána Bertu sa zrútil. Škody v tomto období nemeckí fašisti zanechali veľké. Z vojny sa postupne vracali všetci až na dvoch a to Plesku Jána a Jureka Imricha, o ktorých pozdejšie došla správa, že padli na fronte. Na výpomoc Slovenskému národnému povstaniu naša obec odoslala 120 q pšenice, Občania obce ochotne poskytovali pšenicu. V SNP sa zúčastnili aj naši občania ako napr. Ing.Uličný Ján, Vojtko Ján, Ondičko Štefan, Uličný Ondrej, ktorí po povstaní sa vrátili domov.

Príchod Červenej armády nebol bez strachu a napätia pre našich občanov. Keď občania obce spozorovali príchod vojsk od Rozhanoviec smerom k Vajkovciam, nevedeli či

prichádza Červená armáda, alebo sú to ešte nepriateľské vojská. Skupina vojsk sa vydala od križovatky smerom k našej obci a prišli až k rieke Toryse a vtedy občania obce poznali, že sú to sovietski vojaci. Viacerí občania obce sa prihovorili sovietskym vojakom a informovali ich, že v susednej obci vo Vajkovciach most nebol zničený, takže týmto smerom môžu predhádzať s celou vojenskou technikou.

Po oslobodení obce, hneď sa započali rekonštrukčné práce na poškodených domoch, ale zároveň obec dávala ľudí aj povozy pre Červenú armádu. 10-12 chlapov denne chodilo pomáhať pri oprave železničnej trate v Košiciach.

V tomto období vytvárali sa aj revolučné národné výbory a aj v obci Beniakovce bol vytvorený revolučný národný výbor, ktorý mal týchto členov: Uhiňák Ján - predseda, Juraj Dubinský - podpredseda, Ondrej Halás - tajomník, Ondrej Mako - hospodársky referent. Členovia: Ondrej Bodonský, Michal Seliga, Michal Tuhrinský, Michal Halás vyšný, Ondrej Mako mar. Jozef Jurek, Ján Varga a Ján Uličný.

Revolučný výbor v tomto období zabezpečoval ľudí na odstraňovanie trosiek vojny, staral sa o zásobovanie potravín a náležitú pozornosť venovať poľnohospodárskym prácam. Na výzvu predsedníctva SNR, obec dobrovoľne odovzdala 62 q obilia, 140 q zemiakov a 135 kg. gazule. V tomto čase ľudová škola bola premenovaná na Štátnu ľudovú školu podľa nariadenia SNR č.5/1944.

Dňa 9. mája 1945 rozniesla sa radostná zvesť, že slávna Červená armáda dobyla Berlín, hlavné mesto ríše a že nemci kapitulovali. Radosť bola neopísateľná. V obci na plotoch objavili sa nápisy "koniec vojny" "je po vojne" a pod. V meste Košiciach uskutočnili sa oslavy, ktoré boli uskutočnené z príležitosti ukončenia vojny a na týchto oslavách občania Beniakoviec sa zúčastnili hromadne.

26. mája 1946 konali sa voľby. Počet voličov v našej obci bol 249. Na základe týchto volieb previedli sa aj voľby do MNV. Predsedom sa stal Uličný Ján. Novozvolený výbor od začiatku zabezpečoval výstavbu mosta cez rieku Torysu. Drevo na most darovalo mesto Košice. Za postavenie mostu zaplatili občania 76.000 Kčs. Každý platil podľa toho, koľko jutár pozemkov vlastnil. Drevený most slúžil veľmi krátko, lebo v roku 1947 dostala obec od štátu 200.000 Kčs a firma Rudolf Frič do jesene postavila nový železobetónový most. Po februárových udalostiach v roku 1948 4. apríla bola založená KSČ v našej obci, ktorá v tomto období mala 32 členov. Prvým predsedom KSČ bol Jurek Jozef. V novembri 1948 bol zavedený do obce telefón, ktorý bol umiestnený na chodbe školy.

Chceme vás poinformovať, ako sa pohybovali ceny niektorých produktov v roku 1948 po žatve:

Pšenica	1 q	úradná cena	400.- Kčs	voľná	1.200.-Kčs
zemiaky	1 q	"	90.- Kčs	"	400.-Kčs
maslo	1 kg	"	90	"	350 - 400.-Kčs
odstavčatá	1 pár	"	400.-Kčs		1800 - 2.200.-Kčs
pan.oblek		"	1.000-2.000.-		4000 - 7.000.-
obuv	1 pár	"	300 - 400.-		5000- 7.000.-

V krátkosti je treba objasniť, prečo bol rozdiel medzi úradnou a voľnou cenou tak vysoký. Rozdiel bol hlavne z tohto dôvodu, že v tomto čase boli ťažkosti v zásobovaní uvádzaných produktov.

V prvej polovici augusta 1949 dlhotrvajúce silné dažde zapríčinili, že voda v rieke Toryse sa zdvihla o 9 metrov. Na takýto vysoký stav vody ľudia nepamätali. Prevážna väčšina občanov obce nespala a bola v stálej pohotovosti, nakoľko boli obavy, že voda vystúpi do výšky cesty, ktorá pre-

chádza cez obec.

Každým dňom život v obci sa konsolidoval a začínalo sa žiť kultúrnejšie. V snahe lepšie poznať Sovietsky zväz, ktorého Červená armáda nás oslobodila od nemeckých fašistov, bola z vďačnosti v októbri 1949 založená v obci odbočka ZČSSP s počtom členov 28. Osvetová práca bola stále bohatšia. Začali sa prednášky o zakladaní JRD. Účasť na prednáškach bola spočiatku veľmi slabá, len 3-5 ľudí. Roľníci nechceli veriť, že aj na našom chotári môžu pracovať také stroje, ako v Sovietskom zväze, lebo je veľmi kopcovitý. Malí roľníci začali už uvažovať o založení JRD a 28.10.1951 bol založený prípravný výbor JRD v Beniakovciach a cez zimné mesiace bolo založené JRD II. typu. Agitácia pre vstup do JRD sa stále stupňovala.

V roku 1952 za pomoci agitačných dvojíc, ktoré po nedeľiach navštevovali občanov a po agitácii spoločnej žatvy na poli a viacerých celoobecných schôdzach v júli bolo založené JRD III. typu. Prvým predsedom JRD stal sa Mako Ján Čečanský, Mako Imrich agronóm, Pavol Matta zootechnik, Mako Ondrej miš. hospodár a Ondrej Uličný účtovník. Správa JRD požiadala o prevedenie hospodársko-technickej úpravy pozemkov. Potom hneď začali adaptačné práce na maštaliach, aby sa mohol sústreďiť dobytok. Rozpadávanie JRD v roku 1953 na východe Slovenska malo zlý dopad aj na naše JRD, lebo skoro všetci malí roľníci vystúpili s JRD, ktoré sa však celkom nerozpadlo, lebo strední a väčší roľníci niekoľko aj malých roľníkov v družstve ostalo. 24 členov ostalo hospodáriť na celkovej výmere 372 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho 268 ha ornej pôdy. Hospodárenie sa zlepšilo a hodnota pracovnej jednotky dosiahla 16.- Kčs. Zmenili sa aj funkcionári JRD. Založením JRD sa uvoľnilo 47 občanov pre práce priemyselných podnikov v Košiciach. Dobré výsledky hospodárenia JRD a pôsobenie agitačnej kolony, ktorú viedol bývalý tajomník ONV Vojtech Čap,

presvedčili vystúpených členov z JRD natoľko, že v októbri 1957 všetci znovu podpísali prihlášky do JRD. Naše družstvo sa stalo celoobecné so 67 členmi a 606,36 ha poľnohospodárskej pôdy, z čoho 397,42 je orná pôda.

Starostlivosťou MNV za vedenia predsedu Ondreja Maku marc. a za spolupráce všetkých občanov bola spevnená cesta cez obec a rozšírená cesta ku Vranej hore. V dôsledku toho, že bola pevná cesta k Vranej hore v auguste 1957 bola rozpočatá výstavba bezprašnej cesty k Vranej hore a cez obec. Zásluhu na jej výstavbe mali predseda MNV a predseda JRD Uličný Ondrej.

Na nižnom konci obce sa vytvorila nová ulica, zatiaľ nepomenovaná. Dňa 16.mája 1960 konali sa voľby do zastupiteľských zborov. Za predsedu MNV bol zvolený Halás Imrich hužl. a za tajomníka Jurek Jozef. Aj vo vedení JRD nastali zmeny. Za predsedu JRD bol zvolený Mako Ondrej marc. a po roku ho vystriedal Plesko Ondrej.

V roku 1961 autobus denne premával 7 x cez Rozhanovce, čím sa vylepšilo cestovanie našich občanov. Po prvý krát v histórii v našej obci bol otvorený poľnohospodársky útulok, do ktorého bolo zapísaných 25 detí. Útulok bol umiestnený v starom baraku na MNV.

Život v obci riadil výbor DO KSS za úzkej spolupráce so spoločenskými organizáciami NF a už v roku 1970 v mesiaci júni začalo sa s výstavbou kultúrneho domu za vedenia Jureka Jozefa st. a na výstavbe sa zúčastnili skore všetci občania, takže koncom roku bola stavba pod strechou. a v auguste 1971 bola ukončená. V tomto roku konali sa aj voľby do všetkých zastupiteľských zborov a predsedom MNV sa stal Jurek Jozef a celkovo bolo zvolených 13 poslancov do MNV. V tomto roku bola založená aj TJ Družstevník. V roku 1972 došlo k zmene vo funkcii predsedu MNV, ktorú funkciu prevzal

Jurek Ondrej. Tajomníkom naďalej ostal Papcún Jozef. Za posledné dva volebné obdobia vystavala sa bezprašná cesta smerom k Podhore, v tom istom roku započalo sa s výstavbou dvojtriednej novej školy s učiteľským bytom, ktorá bola dokončená 13.12.1973 a daná do užívania 1.1.1974. Aj tu bolo odpracovaných 7.526 brigádnických hodín, čo činí 111.000 Kčs. Skutočné náklady činili 786,366 a vytvorená hodnota diela 1.200.000 Kčs. V roku 1974 bola rekonštruovaná stará budova ZDŠ, do ktorej budovy 16.12.1974 sa začalo s prevádzkou materskej školy. V roku 1976 sa uskutočnili voľby do zastupiteľských orgánov a vo funkciách nedošlo k žiadnej zmene. Volebný program NF bol zameraný hlavne na akcie neinvestičného charakteru a s osobitným zameraním na plnenie úloh masovo-politickej a politicko-organizačnej práce. V spomínanom roku došlo k zlučeniu JRD zo 6 obcí do jedného celku s názvom JRD Sady pri Košiciach. Predsedom JRD sa stal Eged František.

ZO KSS v Beniakovciach vytvára všetky predpoklady preto, aby úlohy, ktoré sú požadované vyššími straníckymi a štátnymi orgánmi boli čo najdôslednejšie splnené a tieto úlohy zabezpečuje spolu so spoločenskými organizáciami NF. Od volieb v roku 1976 - 1981 bola vytvorená hodnota diela 1.838,397 Kčs a náklady činili 216 Kčs. V rámci záväzkového hnutia bolo odpracovaných počas volebného obdobia 113.858 brigádnických hodín.

Ďalej v krátkosti chceme vás oboznámiť s návrhom volebného programu NF pre roky 1981-1985.

V oblasti ekonomickej a sociálnej budú sa zabezpečovať úlohy na tomto úseku, konkrétne náležitá pozornosť bude sa venovať našim dôchodcom, ako aj osamelým občanom obce a tieto úlohy budú zabezpečovať spolu s poslancami MNV, spoločenské organizácie ČSČK a SZŽ. Vo volebnom prog-

rame NF plánuje sa výstavba celoobecného vodovodu v rokoch 1984-1987. Tak ako doposiaľ, aj v tomto volebnom období bude sa venovať pozornosť využívaniu poľnohospodárskej pôdy v našom chotári.

Cestou verejných schôdzí strany a verejných schôdzí obyvateľstva bude sa informovať o komplexných úlohách vytýčených vo volebnom programe NF pre roky 1981-1986.

Od roku 1945 do roku 1980 bolo vystavaných v našej obci spolu 48 rodinných domov a jedna šesťbytovka pre členov v pracujúcich na JRD. Podľa posledného sčítania ľudí, domov a bytov bolo v našej obci evidovaných na trvalý pobyt 488 občanov. V obci je 72 dom.vodovodov, 37 občanov má ÚK, 77 televízorov, 35 rozhlasových prijímačov, 48 tranzistorov, 18 magnetofónov, 21 fotoaparátov, 75 pračiek, samostatné žnýkačky 9 ;58 plynových šporákov na PB, 16 elektrických šporákov, elektrické rúry na pečenie samostatné 33, 64 áut, 5 motocyklov, 28 mixérov, 10 elektrických šijacích strojov, 78 chladničiek, 36 vysávačov a 40 bicyklov.

Pre vašu informovanosť uvádzame pohyb obyvateľstva od roku 1938-1980.

rok 1938	392 obyv.	rok 1948
rok 1948	359 obyv.	
1953	388 obyv.	
1973	448 obyv.	
1980	488 obyv.	

Uplynulo 710 rokov od vtedy, čo prví osadníci - naši slovenskí predkovia vstúpili na našu pôdu, vyorali prvú brázdú a vybudovali obec, ktorá sa v istom období ako sme videli, dostala do povedomia celej našej verejnosti. Uplynulé stáročia boli naplnené neustálym zápasom o skyvu chle-

ba, o vlastnú existenciu. Naši predkovia, naši beniakovski občania, zachovali si pevnú vôľu, čistý charakter a svojou poctivou prácou boli v mnohom vzorom občanom okolitých obcí. Tieto dobré a šlachetné myšlienky a ideí stali sa našim dedičstvom a túto pracovitost a húževnatost sme znásobili pri budovaní socialistickej spoločnosti a pri výstavbe a skrásťovaní našej obce v podmienkach života vyspelej socialistickej spoločnosti. Ak vyslovujeme /pocitujeme/ spokojnosť nad vykonaným dielom súčasnosti, máme aj pocit istej hrdosti, že naša obec nestala stranou historického diania ale stála vždy na strane pokroku a mieru.

